

NARODNI SOCIJALIST

Zaplenjeno!

Zaplenjeno!

2
vinarja.

Enakost narodov, enakost v narodu! Vaclav Klofač.

Leto I. V Ljubljani, dne 14. prosinca 1911. Štev. 3.

Izhaja vsako soboto zjutraj.

2
vinarja.

Brzojavka!

Praga 8. prosinca 1911. 530 delegátů národně sociální strany na šestém rádném sjezdě tlumočí pozdrav slovenským bratřím. (Slovensko: 530 delegátů národně sociálné stránky na šestém redném kongresu tolmači pozdrav slovenským bratom).

Narodnost in socijalizem na Slovenskem.

Do poslednjih dob sta šla ta dva faktorja med Slovenci popolnoma ločeno vsak svojo pot. Dosedanje politične tvorbe so socijalizem ali prezirale ali pa potvarjale, tako da je nekaj socijalnega vedno in povsod izključevalo narodnost (socijalna demokracija) in narobe. Naši naprednjaki n. pr. nimajo o socijalizmu niti pojma drugače nego teoretično, izključivši starine, ki niti teorije še povohali niso. To so meščanska stranka salonskih kmetov, ki žive samo za obrambo svojih pozicij, pri čemer jih pa čas neusmiljeno mrcvari z neizprosnim maščevanjem za — brezdelnost. Tržaški voditelji se socijalizma bojejo bolj kot smrti in to je vzrok, da že pred več leti ni tam nastala močna nar. soc. stranka, ki se je morala direktno umakniti »Nar. del. organizaciji«, ki je bila zato »tako« ustanovljena, da se »enotnost« ne »cepí«. Boljše je, če se »cepí« drva na delavcu trpinu, kot bi ta odločeval in akomodiral samemu sebi in zato tudi svojemu narodu politično in socijalno vreme. No, tudi tam se jasni, in mi stavimo, da bo kmalu vedro.

Štajerski in koroški Slovenci pa niso niti zdaleka poskušali zanesti na politični trg socijalno idejo. V industrijskih krajih pogoltne nemštvu in pa pripravnica za nemčurje, soc. demokracija vsako leto točno toliko Slovencev, kolikor nam jih rodi tužna slovenska mati. Vlada, klerikalizem, soc. demokracija in nemške klavnice (šole) čakajo kot zmaj na kraljičino, da požro svoj krasni plen.

Skratka rečeno, naša narodna bilanca stoji z uteži navzdol, to pa za to, ker se živ krst ne briga nego za ožje svoje kroge, ki so milo rečeno vsi od prvega do zadnjega — kamoristični do mozga in konservativni do ušes. Ako je delavec na cesti, brez dela, brez kruha, ako nima strehe, kdo se zmeni zanj. Advokat? Ne, on mora dreti kmeta, da kupi svoji milostivi diadem, ter da nakopiči doto za prodajo dične hčerke ... Far? Ne, niti ne pokoplje tvoje mrhe če ne plačaš, če pa plačaš, si pošten mrlč, zvonijo ti s petimi žvenklji in molijo na vsa usta ... Poslanci? Ti te ne pozdravijo drugače, kakor pred volitvami, potem je najbolje da čakaš do drugih volitev, da te g. poslanec blagovolijo pozvati na en konjski golaš, zato greš potem prav po primojuduševsko pjan pretepat se zanj in ga volit ... Učitelj? Sam strada in s Prešernom vred čaka da »Vremena Kranjem bodo se ...? Vsa njegova dobra volja se porazgubi, ko mu nedolžni otročiči jokaje pravijo »smo lačni«. Zato tudi vidimo, da učitelja vzdrži njegova morala in karakter v naprednih vrstah dokler ne postane oče. Potem pa mora storiti kar ga stane včasih življenje, mora napovedati — politično pasivnost.

Taka je naša politika. Kdor bi lahko pošteno politiziral ne more, ker je preneumen. Kdor pa ima srce za pošteno stvar

mu dajo klerikalci nagobčnik pak »Bog i Hrvati, šuti i plati«. Tako narodnost napram socijalizmu.

Dosedanji naš socijalizem pa kot slovenski ne prihaja niti v poštev. Socijalna demokracija stoji pod patronanco z Dunajem in bi se naša dva Kristana rajše zamerila rablju kot pa g. milijonarju Adlerju, ker ta bi jima lahko odpovedal — službo, in dolge klobase kratki konec bi bil: hajdi! To je itak samoumevno, ker naši nedalekovidni sodruži pošiljalo svoje krvave dvojače na Dunaj, ter se od tam niti petih odstotkov ne dobi nazaj. Za delavce na socijalno demokratičnem polju neče skrbeti Dunaj za vso slovensko zemljo niti v toliko, kolikor za Trst. Zato se steguje soc. dem. stranka že nad 30 let, pa ne more živeti niti umreti. Na Slovenskem je pač premalo kalinov zanjo.

Klerikalizem ima z delavstvom prav res podle namene. Gre se mu samo zato, da ko nastopi ločitev cerkve od države de facto, kot je to v zakonu že določeno, ne bo imel praznih rok kakor na Francoskem, pač pa da bo imel široko zaslombu v delavstvu, kot jo ima v kmetu. Zato rastejo klerikalne delavske organizacije pod bleščečo firmo krščanskega socijalizma, ki pa tudi crkajo na suši.

Liberalci nimajo z delavstvom sploh nobenih namenov. Zato nas bodo pustili v miru, če so pri zdravi pameti, da razvijemo svoje neodvisno delo na svoj lastni riziku in sebi samim v razredno korist na socijalnem polju, ker tam se strogo ločimo od njihove prakse. V njih vidimo ravno tako kot v drugih meščanskih strankah svoje socijalne nasprotnike, kar nas pa ne moti, da ne bi priznavali narodnost in naprednost v še bolj jasni luči kot jo izvajajo ti gospodje.

Take so pri nas narodne in socijalne razmere, mi nismo krivi če je operacija potrebna. Naše tesno organizirane vrste bodo v kratkem nastopile.

Slovanska korespondenca.

Iz Češke.

Praga v grudnu 1910.

Novoslovanstvo.

Svoje meglene nadeje v bodočnost opirajo meščanje v novi program: novoslovanstvo. Slovanska solidarnost ni nova misel. Kollar, Šafařík, Pogodin so se že v minolem stoletju bavili z njo. Posledica njihovega truda bil je prvi vseslovanski shod v Pragi v letu 1848. razgnan ob burnih binkoštih dneh. Riegrovo potovanje v Moskvo l. 1869. proglašeno od nemških avtokratov za veleizdajniško, imelo je biti nadaljnimi poskusom o zblījanju slovanskih narodov.

Baš v poslednjih letih se pretresava to vprašanje bolj goreče v slovanski javnosti, izvzemši Poljake, kateri se vzdržujejo vseake soudeležbe. Ni dvoma, da je to prizadavanje Slovanov treba zbliziati in urešniti slovansko solidarnost. Dosedanje postopanje je bilo pa dvomljivo. S kom se imamo združevati? Mar s predstaviteljem ruskega birokratskega vojniškega režima, kateri tlači Poljake in ki na tisoče proletarcev borečih se za svobodo ukovava v verige? Mar z dvornimi svetniki bolgarskega potentata nemca Koburžana? Mar s katero dvorno kamarilo, katera (kakor poroča sicer

Delavci, organizirajmo se! Naš urad je v Novi ulici št. 3, pritličje.

lažnjivo časopisje) se ne studi nasilja na svojih nasprotnikih? Ali konečno z vladno klico Črne gore, katera neljube podanike meče v strašne ječe in jih zasleduje in peganja še celo v tujini? Ne, tisočkrat ne!

Nas vleče srce k podjarmjenemu proletariatu vseh slovanskih narodov. Tam imamo svoje brate.

Meščanska prizadevanja združiti „Gornjih desettisoč“ Slovanov, postanejo megleni fantom.

Kadar pride čas žrtvovanja razprši se cela meglena slika.

Na sofijskem kongresu je bilo sklenjeno ustanoviti slovansko banko s podružnicami v vseh važnejših slovanskih mestih. Ko je prišlo do realizovanja podjetja, zaprli so ruski kapitalisti žepe na deset gumbov in bilo je po slovanski vzajemnosti. Ista usoda čaka daljša podobna prizadevanja.

Slovanska vzajemnost s pomočjo ruskih drž. svetnikov in kapitalistov, bolgarskih generalov, srbskih dvorjaninov in naših meščanov je tedaj meglen sén. Ne bogati, močni in privilegovani, nego slovanski proletarijat se stavi slovansko solidarnost. In to edino na podlagi slovanskega socijalizma.

To imejte v spominu tudi vi slovenski bratje, ako idejo, katero širimo mi med češkim proletarijatom nesete dalje na slovanski jug. Naj bo vaš „Narodni Socijalist“ prvi kamen do te velike stavbe katero postavi delavstvo slovanskih narodov.

E—Š—

Slovencem! Slovenski mladini!

Gledaje na uro in njeno tiktakanje sem se nehoté spomnil na človeško življenje, katero se ravno tako pomika naprej, a predno poteče, bila bi dolžnost vsakega, da se vpraša, kaj je storil koristnega za narod in njega socijalno zboljšanje. Žalibog da mora marsikateri na to vprašanje odgovoriti z nič.....

Posebno mi Slovenci storimo boré malo za narod, imamo sicer tudi mi takozvane „narodne borilce“, imamo stranke, katere se med sabo lepo lasajo in bijejo za osebe ali intenzivnega dela za narod ni niti pri liberalcih niti pri klerikalcih, še manj seveda pri soc. demokratih. Liberalci spijo že deset let spanje pravičnega in se ne gibljejo niti na kmetih niti v mestu, (v mestu samo ob času volitev). Klerikalci na vse kriplje poneumnjajo ljudstvo in je delajo v narodnem oziru indiferentno.

Socijalni demokrati raznarodujejo delavstvo. Tako da nimamo niti jedne stranke, katera bi delovala pravilno za narod. Ta fakta so privreda do tega, da se je ustanovila nova narodno-socijalna stranka, katera ima namen delovati najintenzivnejše za narod in njegovo socijalno izboljšanje.

Dolžnost je vsakega zavednega Slovence, da pristopi k stranki, ter se v njenih vrstah bori za vzvišene ideje slovanskega socijalizma, da bo ob poteku življenja lahko zavestno vzkliknil, da je storil marsikaj koristnega za svoj narod. Odbijmo od sebe vse vezi, posebno klerikalne, prestanimo biti pasje potrpežljivi ter se postavimo energično v bran vsem sovražnikom slovenskega naroda.

Posebno ti, slovenska mladina, tvoja dolžnost je, da ne samo pristopiš, temveč tudi agitiraš za naše ideje. Postavimo si za zgled nar. soc. mladino na Češkem, tudi ona se mora boriti na vse strani, persekcija za persekcijo prihaja nad njene organizacije, zaprli so najboljše njene boritelje v dolgotrajni zapor, kjer jih duševno mučijo na vse načine. Ali to ni vzelog poguma njihovim bratom, ki so na svobodi, temveč delajo neustrašeno naprej za svoje ideje. Tudi naša dolžnost je, da se borimo. Prisezimo, da se hočemo boriti in sicer neustrašno boriti. Saj to ne škoduje, ker čim težji je boj, tem sijajnejša je zmaga; zmaga pride, saj mora priti. Na delo za našo organizacijo in za naš list.

Narodno-socijalni vajenec.

Pregled.

Politiški. Vračamo se še k delegacijskemu govoru posl. br. Klofača, kjer dobesednojavlja o »veleizdajniškem« procesu v Zagrebu: »To blamažo bi si mogel prihraniti urad zunanjega

ministerstva, ko bi se bil ravnal po zgledu ministra bar. Buriana. K časti tega ministra mora biti jedenkrat javno povedano, da je imela biti veleizdaja prvotno iznajdena v Bosni in Hercegovini in Nastič, dabi imel biti tu glavna priča za veliki proces, kateri je imel v aneksijski dobi napraviti zastrašujoči vtis. Minister bar. Burian pa se vendar ni hotel izpostaviti k taki podlosti in zato je celo »veleizdaja« bila prenešena na Hrvatsko, da bi bilo tu skovano že nje orožje proti slovanskemu najudanejšemu življu, proti srbsko-hrvatski koaliciji in proti njenim poslancem. Bar. Burian more danes ponosno in s častjo pokazati na svojo taktiko, na taktiko, katera pred vsem hoče čisto zavest. V Bosni in Hercegovini ni nikdo zasledovan, nikdo krov veleizdajstva, nikomur se ne kažejo vislice, in vendar se ni niti v najkritičnejših trenotkih aneksije prav nič zgodilo, mir je bil ohranjen, mir, kateri je le sad pristojnosti in pravičnosti, osebne poštenosti bar. Buriana. — Iz vse te afere najbolj čudno izgleda vedenje dr. Šušteršiča in njegovega glasila »Slovenca«, ker se Burian ni pustil zlorabiti, zato ga je Šušteršič v delegacijah strahovito napadal. Istočasno ko je Šušteršič napadal Buriana, je branil znano politiko Ärenthalovo, »Slovenec« pa je izzival v Ljubljani »veleizdajniške« procese. Znano je, da so pri vsem tem igrali veliko vlogo stotisočaki iz Ärenthalove listnice in zato se vprašamo, kako je mogoče, da imata dva poslanca iz »Slovenske Jednote« tako različna mnenja in kako je mogoče, da je samo jeden slovanski list hlepel po »veleizdajah«. Dozdeva se nam, da Šušteršič in »Slovenec« dišita malce po Ärenthalovem kadilu.

Liberalcí lové kaline. Mlado-liberalci pišejo v svojem glasilu »Jutru« v uvodnem članku »Delavstvo in občinske volitve« po sledičem komentarju »Rdečega Prapor«: »Z ozirom na klerikalno stremljenje je dovolj, da se doseže protiklerikalna večina. In v sedanjih razmerah je najbolje, če je ta večina sestavljena iz liberalcev in socijalnih demokratov«, ter nadaljuje: »Sicer pa bo v bodočem občinskem svetu sestava v naprednih vrstah drugačna, kakor do sedaj. — Je izven vsakega dvoma, da prihajamo v nove čase, v nove razmere. — Večna enoličnost v bivšem občinskem svetu ni mogla roditi najboljših sadov. Storilo se je marsikaj dobrega in tudi marsikaj se je opustilo, osobito glede upoštevanja nižjih slojev. — Slovensko delavstvo v Ljubljani bo za prihodnje volitve moralno opustiti vse malenkosti. Narodno-napredno, kakor socijaldemokratsko delavstvo bo moralno napeti vse svoje moči, da iztrga klerikalnim kremljem slehernega svojega tovariša. — Mi pravimo temu nedoslednost, vendar pa privočimo srečo in mnogo zabave pri »ohceti«, ki se bo vršila ob priliki ljubljanskih občinskih volitev. Delavstvo nima nič dobrega pričakovati ne od liberalcev, ne od socijalnih demokratov, še manj pa od klerikalcev.

Veliki „socijolog“ posl. dr. Krek, ki je spisal debelo knjigo o socijalizmu ter sodeluje pri zakonih v avstr. parlamentu in ki želi pridobiti delavstvo za svojo stranko je rekel delavcem, ki delajo od 5. ure zjutraj do 7. ure zvečer in tega ne morejo več prenašati, da sedaj ne morejo zahtevati, da se jim zboljša njih težki položaj. Ta krščanski »ljudski« zastopnik ni bil niti toliko pošten, da bi bil dotičnemu delavcu povedal, da je tako delavno razmerje sploh protizakonito.

Razno.

Zaplenili so nam v zadnji številki notico »Tolovajstva nemčurjev v Kočevju od besed: »H koncu naj omenimo« do »Za zob čeljust«. Bog živi kočevske čeljusti in naše prijatelje pri c. kr. drž. pravdništву.

Hranilnica — posojilnica. Zadnji čas vlada veliko razburjenje med slovenskim ljudstvom radi poloma »Glavne posojilnice«. Vodstvo imenovanega zavoda je potom nezmišelnih špekulacij povzročilo, da ima zavod nad 2 milijona primanjkljaja, katerega bodo morali plačati deležniki. Največ prizadetih je med uradništvtvom. Seveda so klerikalci zagnali krik z namenom, da premotijo ljudstvo, ker se baje takozvani »Ljudski posojilnici« ne godi dokaj boljše. Klerikalna taktika je bila pa zgrešena. Slovenski vložniki so začeli dvigati denar v slovenskih denarnih zavodih in ga nositi v Kranjsko-Šparkasso. — Sedaj nastopi pa vprašanje, kje je denar bolje naložen, v posojilnici ali hranilnici. Mi smo mnenja, da v hra-

nilnici, kar bodo tudi čitatelji naslednjega razvideli. Hranilnica ne sme špekulirati z denarjem vložnikov. Ako ona daje posojila, sme jih dati le na varne hipoteke (zemljo.) Hranilnica ne da na hipoteko več kot eno tretjino vrednosti. Torej je potem takem varnost denarja popolnoma zasigurana, tudi v slučaju kake vojne ali državnega poloma, ker posebno v zadnjem slučaju poskoči vrednost zemlje. So pa tudi izjeme glede varnosti naloženega denarja. N. pr. »Kranjska šparkasa« ima denar vložnikov naložen v vrednostnih papirjih. Vseh vlog ima sedaj 46 milijonov od teh jih ima v vrednostnih papirjih 22—25 milijonov. V slučaju kake vojne pa pade lahko vrednost papirjev, to izgubo bodo trpeli vložniki, ker nima »Kranjska šparkasa« nobenega poroštva in ker je rezervni fond prenizek. Najmočnejši in največji slovenski denarni zavod na jugu »Mestna hranilnica ljubljanska« je v tem oziru najbolj sigurna. Ona ima naložen svoj denar samo na varne hipoteke, ima sedaj precej velik rezervni fond in za poroka ljubljansko mesto, ki jamči za denar vložnikov s celim svojim premoženjem in davčno močjo. Preidemo k posojilnicam. Zadnji čas se je ustanovilo po Slovenskem nešteto posojilnic. Mi nimamo nič proti temu ali moramo naj-odločneje protestirati, da bi se neumno špekuliralo z denarjem slovenskega ljudstva, kot je to pri posojilnicah v navadi. Posojilnica je za nas v tem oziru poguba narodovega blagostanja. Ona daje na hipoteke posojila, ki še včasih presegajo njeno vrednost. (Posebno ako si somišljenik dotične stranke, ki je ustanovila posojilnico.) Špekulira z raznimi sumljivimi podjetji, čifuti in hišami izven slovenske domovine. Take špekulacije pa nikoli ne prineso do srečnega zaključka, posebno, ker jih vodijo v tem poklicu neuki ljudje. Konec je velik polom pri katerem trpe vložniki ali pa vodstvo, ki potegne s seboj še nešteto drugih ljudij v pogubu!

H koncu polagamo Slovencem na srce, da naj vedno premislijo kam vložijo svoj denar. Kdor ima denarja preveč in hoče, da se špekulira z njim, ga vлага v posojilnice, kdor pa hoče, da si prihrani in poveča preostali denar, naj ga naloži v hranilnici!

Omenimo naj pa še, da predstoječi članek ni namenjen temu, da bi odvráčal Slovence od posojilnic in podjetnosti. Članek ima le namen vložnike in člane posojilnic dovesti do tega, da vršijo strogo kontrolo nad posojilničnim premoženjem in pazijo na to, da se z njihovim denarjem **neumno ne špekulira**.

Opomba: Vrednostni papirji nimajo vedno stalne vrednosti, slednja se dnevno spreminja. Ako nastanejo vojne ali kaki drugi važni svetovni dogodki, lahko pade vrednost istih. Zgodi se, da je n. pr. nek vrednostni papir vreden 1000 kron, v vojnem času pa je mogoče, da zgubi vso vrednost.

—d—

Štrajk kovaških pomočnikov, katerega sta provzročila mojstra Kunstler in Weis nam kaže v vsej negoti škandalozne razmere, ki vladajo po delavnicah v Ljubljani. Kovaški pomočniki so pismeno prosili mojstre, potem ko večkratna ustema prošnja ni nič izdala naj se enkrat razmere po delavnicah urede, toda namesto, da bi se jim ugodilo, se jim je s strani cнega mojstra konfisciralo korespondenco, pri drugem naprednjaku se jim je reklo »sma prej tripe nasil'«, jih boma pa tudi pol k vas več na bo! Če to ni višek podlosti in arrogantnosti ne vemo kje iskati ga. Če namreč pomislimo, da so bile zahteve, da se dela mesto od 5. ure zjutraj do 7. ure zvečer in to ne-pretrgoma, od 6. zjutraj do 6. zvečer, s presledkom pol ure zjutraj in eno uro opoldne, kar imajo kovaški pomočniki že povsod drugod silno skromne, potem šele vidimo, kako barbarsko nesocijalne razmere vladajo pri nas. Tem strahotam mora enkrat za vselej biti konec. Toda še nekaj veleznačilnega smo opazili pri tej stavki. Dočim je »Jutro« docela objektivno poročalo o gibanju in o stavki, za kar vse priznanje, tudi »Slovenec« je kroniški beležil ter priporočal mojstrom popustljivost, je liberalni »Slovenski Narod« čeprav so ga šli kovaški pomočniki prosit za poročanje, molčal, samo da varuje ugled bodočih kandidatov Kunstlerja in Weisa v občinski svet, ker baje nameravata ta dva »nad socijalista« kandidirati v —delavskem razredu. — Mi k vsemu temu ne rečemo drugega nego kličemo kovaškim in drugim pomočnikom naj se organizirajo, brez organizacije niso v stanu ničesar doseči, to jim je ta stavka pokazala.

Kako prijetna in ogrevajoča pijača, da je dobra kava, posebno v mzlem zimskem času, o tem se je že marsikdo lahko sam prepričal. Da pa je kava res dobra in poživljajoča, tedaj je potrebno, da se ji pridene tudi dobro kavno primes ali —cikorijo. To pa se lahko doseže le z uporabo Kolinske cikorije, ktera se prodaja v korist šolske »Družbe sv. Cirila in Metoda«. Stem pa doseže vsaka gospodinja dvoje, prvič prepričanje, da kupuje res dobro blago in drugič zavest, da pomaga svojim rojakom do boljšega blagostanja. Priporočamo Vam, da vedno in povsod zahtevate Kolinsko cikorijo v prid »Družbi sv. Cirila in Metoda! Vsako drugo pa odločno zavračajte!

G. 43 7 52 3

Delavske ponudbe.

Brate pristaše in gg. obrtnike, trgovce in sploh podjetnike opozarjam na to rubriko, v kateri bomo za naše pristaše brezplačno priporočali samo zanesljivo dobre delavne moči.

Delo išče: 1 ključavničar, ki se dobro razume na patentovane ključavnice, 1 instalater za vodovode elektriko in plin, 1 čevljar za stalno delo.

Delo dobi: več krojaških pomočnikov za konfekcijo.

Pisma za odgovor je frankirati in nasloviti na upravljenštvo »Nar. Socijalista«.

Izdajatelj in lastnik: Kamil Černý. — Odgovorni urednik: Fran Radešek. Tisk J. Blasnika nasl. Ljubljana.

Premrl & Jančar

Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Opozarjam na lastno izdelovalnico oljnatih barv, lakov, firnežev in steklarskega kleja. Velika zaloga kemičnih in rudinskih barv. Barve za umetnike. Vse potrebušnine za slikarje in pleskarje. Barve za šolarje. Velika zaloga zidarških čopičev. Strojno olje za vse vrste strojev. Olje proti prahu. Karbolinej, mavec itd. itd.

Skladišče: Dunajska cesta št. 5

Prodajalna: Dunajska cesta 20

nasproti »Figovca«. G 38 2 13 3

- Za obilna naročila se priporočava. -

Na drobno. Na debelo.

V Trstu se dobi

„Narodni Socijalist“

v naslednjih tobakarnah:

Becher, ulica Stadion, Trevisan, ulica Fontana, Pipan, ulica Fabra, Bevk, trg Goldoni, Vovk, ulica Carducci, Stanič, ulica Molimpiccolo, Sekovar, Vojški trg, Hrast, Poštni trg, Može, ulica Miramar, Magolo, ulica Belvedere, Geršina, Rojan, Raunacher, Campomarzio, Bruna, S. S. Marliri, Ercigoj, ulica Masimiliana, Rončelj, ulica S. Marco, Cechimi, ulica del Istra, Bruna, ulica del Rivo, Bubnič, ulica Sete Fontane, Gramaticopulo, ulica Bariera, Spôder, ulica Bariera, Lavrenčič, Vojški trg, Benusi, Greta, Kichel, Rojan, Bajc, ulica Gepa, Luzatto, ulica Aquedotto, Segulin, ulica Judustria, Železnik, Sv. Ivan, Lug, ulica S. Lucia, Zidar, Sv. M. Magdalena, Hreščak, ulica Belvedere.

Češke hrikete

in kosovni premo g, najboljše in najcenejše kurivo za peči, podkurilna drva nepotrebna, (navodilo začtonji), priporoča po najnižji ceni **Češko skladišče premoga, Nova ulica 3.**

G 39 3 3

Domača tvrdka!	Nujna naročila v najkrajšem času!	Najnižje cene!
Največja zaloga izgotovljene obleke za gospode, gospe in dečke. G. 41 5 4 2		
Gričar & Mejač		
LJUBLJANA, Prešernova ulica.		
Velika izbera po poljubnem kroju izvršene obleke iz najrazličnejšega blaga za vsak letni čas. . .		
Za lovce, turiste in potovalce.		
V zalogi imava tudi najrazličnejše blago ter vsprejemava naročila v izvršitev oblek po izbranem blagu.		
Nujna naročila v najkrajšem času!		

Kupujte samo pri tvrdkah, katere inserirajo v našem listu!

G. 45 9 52 1

Ceška tovarna harmonik in heligonik
Josef Hlavaček v Loune

ustanovljeno 1. 1885. G 47 11 — 1

priporoča slavnemu občinstvu svoje **svetovno znane izdelke najboljše kakovosti.**

Razpošiljanje po vsem svetu.

Zahajajte cenik brezplačno in franko.

Import, eksport,
čevljev.
zaloge.

JOS. HERRISCH

Jurčičev trg 3.

Pod Trančo.

Blago najboljše vrste, po najnižjih cenah.
Specijaliteta: pravi hribolaški, podkovani
„Goiserce“.

G 46 10 43 1

Fr. Stupica

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1

priporoča svojo **zalogo** najbolje priznanih slamoreznic, mlatilnic, vratil, čistilnih, strojev za košnjo in obračanje sena, blagajne in motorje. Dalje pumpe in cevi za vodo, vino in gnojnicu, pluge in brane, peči, štedilnike in poljedelsko orodje, trpežne ročke za prenašanje in prevažanje mleka, traverze, železniške šine, vedno svež cement ter vse ključavničarsko, kovaško, kleparsko, stavbiško, zidarsko, tesarsko in mizarsko orodje vedno v zalogi. Zlasti opozarjamо cenj. dame na svojo veliko zalogo kuhinjske posode in predmete za gospodarstvo.

G 44 8 26 2

VERONIKA KENDA V LJUBLJANI

Dunajska cesta št. 20.

priporoča

G 42 6 52 2

svojo bogato zalogo papirja, pisalnih in risalnih potrebsčin. Zaloga raznovrstnih igrač in galerijskega blaga.

Gg. trgovcem se priporoča k obilnemu nakupu

Josip Rutrle

Německý Brod — Češko

veleobrat

G 40 4 4 3

kamenaste, glinaste, bele in barvane posode, kakor: lonci, kastrole, vrči, koze, krožniki, sklede, igrače, vžigalniki, solnice, umivalniki, masleniki, vodne in kurične cevi, šamotova opeka itd. itd.

Trgovci, naročajte cenike brezplačno in franko.

Milko Krapes

Ustanovljena :
1. 1862. ::

Ljubljana, Jurčičev trg št. 3
blizu čevljarskega mosta pod Trančo
urar in trgovec
z Juveli, zlatnino in srebrnino
priporoča bratom narod. socialistom
svojo **bogato zalogo** najnovejše
naročenih predmetov svoje stroke. —

Genius: G 37 1 52 3

Odprta	{ srebrna K 10—
	zlate . 70—
Trojni	{ srebrna . 16—
pokrov	zlate . 95—

Jamstvo za pristnost blaga in natanko izvedbo
togo ldečih ur najrazličnejših sestavov.
Zahajajte gratis-franko katalog, kateri
izide 15. prosinca 1911!

Dameka ura :

Odprta	{ srebrna K 9—
	zlate . 22:50
Trojni	{ srebrna . 14—
pokrov	zlate . 34—